

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Oecolampadivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

fapientia suæ in conspectu cœlestis patris sui, illuminare nos
uit, illuminatq; tenebras & errores nostros, ita ut obesse non
queant, eo addito, ut fidei simplicitas non lædatur. Ideoq; me
rito neminẽ iudicare debemus, iam si quis corde cogitet, que
ante hac Christus dixerit, quidq; doceat historia, clare emer
serit nihil hic noui esse, consideret quis quid Israhelis filijs.

DOCTOR ECKIUS.

Rogo ut longos sermonũ circũitus, & sermones non ne
cessarios uitetis, nam ueritas uerborũ multitudine, magis ob
nubilatur quã clarescat. Secundo prece, causã manus ap
ponere uelitis, quã tractamus de Sacramento, omnemq; aliã
am materiã, quacuncq; illa sit, quiescere sinatis, quo ad suis lo
cis quæuis adducatur. Ob id nãq; hic stans permanebo, eius
gratia licentiã habens a Christiano principe Bauariæ, tanto
hic tempore durare, quanto placuerit laudandi fœderis Hel
uetiorũ dominis. Mox igitur prodite manus causã confertu
rus, tenorem enim scitis conclusionis de Sacramẽto, etsi hoc
tempore ex eo portionem rapã faciant.

OECOLAMPADIUS.

Fratres & dilecti domini, iactitat se doctor Eckius manda
ti sui, meiq; gratiosi domini ducis Bauariæ, & ego quoq; me
iactito dñi mei Ihesu Christi, cuius gratia hic sto, suã cupiens
laudem enuntiare, ideoq; mihi licere non uideo, pauẽs uer
bis bonã causã perdere. Loquendũ est enim, prout expe
dire uidebitur, circũitus nõn necessarios libẽs demãto, quod
mihi necessitatis æstimauero, fideliter proponã, obtempera
bo & nunc in plerisq; sed iuxta rogabo, ne festinanter meũ
agatur, ubi illud causã necessitas poposcerit. Vnicũ hoc a uo
bis rogatũ cupio, nihil nobis obfuturã censerĩ ullam uel iniu
riam uel contumeliã, quã nobis innocẽter & immerito obij
ciuntur, alioqui ad ueritatis cognitionẽ nunq; ueniret. Con
fido quemadmodũ a meis gratiosis dominis huc sum expedi
tus, stabit id omne firmum, quod scilicet hic non stem, quasi
uinctus

CONCLUSIO PRIMA.

uinctus huc adductus, aut quod imperio potestatis quiddam in me, uelut hereticum tentetur. In tam imperiosa petitione cupio rationem reddere in longanimitate, qua uellem etiam uti aduersarios meos.

Deo omnipotenti laus, qui nostra uult opera ueritatem manifestare. Vt autem causam ordiar non inepte, uobis dominis meis notum faciam fundamentum meum, non huius solius doctrinae de sacramento, sed omnis doctrinae meae. Est autem fundamentum meum meorumque fratrum, quemadmodum Paulus ad Corinthios scripsit, predicamus Ihesum crucifixum, Iudaeis scandalum, Gentibus autem siue Graecis stultitiam, sed fidelibus Christum uiuentem, & sapientiam Dei, crux Ihesu Christi fundamentum est meum, crux Ihesu Christi arma mea sunt, cum quibus in Deum dominum meum spero ab hostibus meis liberari. Certum habeo ubi uerba bene intelliguntur, conclusiones doctoris Eckij (de quinque loquor) ultimae namque duae Christianae sunt, non paruo ariete quatiant.

Eckius dicit, quod a Zwinglio fugiam, facit Christiana charitas, fratrem innocentem excusari. Aestimo equidem Zwinglium ultimas duas propositiones non oppugnaturum.

In dicto Pauli allegato supremam docemus sapientiam, uerbum crucis uirtutem & sapientiam esse Dei, ita nos met Christus ipse docuit, ac illo diuertendum indicauit, ad ueritatem ediscendam, quum dicit, ego sum uia ueritas & uita, quibus in uerbis nos docet ad ueritatem peruenire. Prius enim discipulis suis passionem suam indicarat, & ex hoc seculo migrationem, per quam ad rectam deducimur ueritatem diuinae cognitionis, nam iuxta dixerat, Nemo potest uenire ad patrem nisi per me. Probe nouistis omnes diuinam essentiam, scitu neque possibilem, neque necessariam, at diuinam misericordiam cognoscere, summe nobis est necessarium, per passionem domini nostri Ihesu Christi, peruenimus ad cognitionem misericordiae Dei, quod ineffabilis sit, & ita uere ad Deum pertrahi possumus, ad seruiendum illi libere in omnibus bonis operibus. Est quoque & hodie satis de hoc in euan-

D

COLLATIO I.

gelio dictum. Concessum igitur iam est & indubitatum, præcipuum esse meritum passionis Christi, & quicquid doctrine est; huic passioni detrahens, merito suspectum aestimari debet, ut in conclusionibus doctoris Eckij qualiter qualiter apparet, sed & nostra Christiana doctrina ad id tendit, ut hæc summe laudata passio Christi laudetur, hoc fundamentum erit.

Deus cœlestis pater, per Ihesum Christum nobis concedat veritatis cognitionem, Christianam pacem & unitatem, Amen. Diebus proximæ exactis duris a me uerbis doctor Eckius exposulauit, fundamentum meum & Christianam doctrinam, sacramentorum ratione, quum ipse prior disputationum iure, magis debuerat diuinis literis causam firmam, notum feci fundamentum meum, cum excusatione iniuriæ, quasi nouam fidem inueheremus, danaremusque quotquot præcessissent, & quod ipse cupiam honorem & meritum Christi summe commendari, quod tunc inexequutum permansit, id iam perfecte notum facere uolo, iterum beneuolam rogans audientiam.

Inter cetera D. Eckius principio dixit, quod ipse mea doctrina, tentem auferre pretiosum thesaurum Christi domini nostri, Christianam relictum ecclesiæ, quod in causæ enodatione apparebit non ita esse, iuxta contumeliam intulit, necessario diluendam, non solum personam meam, causa, qui libens ultro quaedam inepta uerba transirem intacta. Illud autem excusare me cogit dilectio pacis, etiam si D. Eckius illa non dixisset, aestimo nihilominus necessarium, hanc suspicionem e cordibus aliorum euellere, & ex nomine est illud, quia dicimur sacramentum nos habere pro particula rapæ, quod in eternum Deus a nobis auertat. Ipse met in me primum ferrem sententiam ut quadrupartirem, ubi in meis cõtionibus talẽ irreuerentiam sacramentis irrogare, hisque similem, cupimus in quibus sacramenta in genuino honore apud Deum placita haberi, illo tamen admisso, quod parui ducam aliquas ceremonias ab hominibus institutas. Illud desideranter optarem omnibus commendari, ad quæ nos Deus monet,
ut sunt.

CONCLUSIO PRIMA.

ut sunt in eum uera fiducia, gratitudo, ueritas, in quibus sacramentū bene ueneraretur, quum id Deus exposcat. Hī sacramentū pro particula rapæ habent, qui ob unicū uerbū, quod deuotiores æstimentur, qui propter denariū, quē batzen appellat, qui in uita immunda pariter & inuidia plena sacramenta contractant, quorū heu maximus est numerus. Et hī quāuis certatim ad hoc sint, ut Christi sanguis & caro corporaliter illic sint præsentia, nemo tamen causam plus reddidit suspectam, quā illi ipsi sua non Christiana uita, nam si id uerū crederent, profecto longe aliter essent uicturi. Nos autē (ut Paulus uult) nominamus panem dñi, dominicamq; cœnam. Omne quod Christus cōmisit, cōmendauit, quo usus est, sanctum nobis est & uenerabile, eo inq; quod usus est, illa sanctificauit, & eo sublimiora edocuit. Comparamus illud uerbo Dei, & quo a nobis longius abest, ex uerbo diuino particulam facere rapæ, tanto aberit hoc idem de sacramentis sentire. Nihil sublimius cogitari potest, passione dñi nostri Ihesu Christi, quā ibi cōtemplamur, bono & intelligibili & germano sermone, ad profectū & utilitatē ecclesiæ, nihil laudatius dilectione Dei & proximi, quæ nobis in sacramentis usui sunt, nunc ubi dilectio ibi Deus est, quia Deus charitas est, quō ergo dici potest panis dñi, quasi fuerit panis cōmunis. Certus sum ubi hic usus tractatur, illic magnā charitatem & unitatem apparere in tota ueritate. Tam est a nobis alienum, quod ad tumultus, & sanguinis effusiones prouocemus, cuius non merito inculpamur, hoc enim nos cū primis exterminamus. Ideoq; & uos probi Christiani, in his ne ultra nos suspectos habeatis, uos quoq; dñe Doctor si in his uerbis quidam correctione dignū censeatis, hoc notū facere possitis.

DOCTOR ECCIUS.

In nomine tuo dulcis dñe Ihesu Christe, Amen. Etsi longis sermonū circūitibus doctor Oecolampadius cōclusionem nostrā de uenerabili sacramento nusq; attigerit, minus euer

D ij